

در حوالی میدان سرخ

روز پیروزی زیر سایه کرونا

احمد وحشیتیه، دانشیار دانشگاه ملی اوراسیا

● هشتم می ۱۹۴۵ بود که به دنبال فتح برلین توسط ارتش سرخ و پایان جنگ جهانی دوم، با تصویب هیئت‌رئیسه اتحاد جماهیر شوروی و امضای استالین مقرر شد که از فردای آن روز همه‌ساله نهم می با عنوان «روز پیروزی» جشن گرفته شود. استالین در دستور خود نوشت: «جنگ بزرگ میهنی که توسط شوروی علیه اشغالگران نازی انجام شد، با پیروزی کامل به پایان رسید و آلمان کاملاً شکست خورد. برای گرامیداشت شکست آلمان فردا ساعت ۲۲ در پایتخت‌مان

مسکو به نمایندگی از میهن به سربازان ارتش سرخ سلام می‌کنیم.»
بر روی‌کارآمدن برژنف در سال ۱۹۶۵ سه ابتکار مهم در برگزاری این جشن صورت گرفت که تا به امروز نیز ادامه دارد: نخست اینکه از همان سال و هم‌زمان با بیستمین سالروز نهم می، این تاریخ به‌عنوان یک روز تعطیل در تقویم شوروی ثبت شد. دوم اینکه به مناسبت این روز، رژه نظامی در میدان سرخ برگزار شد که به دنبال آن دبیرکل پس از سان‌دیدن به سخنرانی پرداخت و سپس پذیرایی در کاخ کرملین انجام شد و نهایتاً در نهم می سال ۱۹۶۷ برژنف با تقدیم گل، شخصاً آرامگاه سرباز گمنام را افتتاح کرد و پس از آن رسم شد که در این تاریخ دبیرکل شوروی با حضور در این محل و اعطای گل به‌طور نمادین به کشته‌های جنگ

بزرگ میهنی ادای احترام می‌کرد. پس از آن در میدان سرخ مسکو و میدان‌های اصلی بسیاری از شهرهای شوروی، رژه و آتش‌باری برگزار و به کشته‌شدگان جنگ بزرگ میهنی ادای احترام می‌شود. پس از فروپاشی شوروی، رژه روز نهم می تا سال ۱۹۹۵ برگزار شد و بعد از آن نیز بدون تجهیزات نظامی انجام شد. اما از سال ۲۰۰۸ بار دیگر با حضور تجهیزات نظامی و از جمله هواپیمای جنگی انجام شد. سپس آرام‌آرام، و در اوج آن در سال ۲۰۱۴ رویه جدیدی در نوع برگزاری مراسم روز پیروزی مد شد که تا به امروز نیز نتهنئا ادامه دارد بلکه به یکی از مهم‌ترین نشانه‌های این روز نیز تبدیل شده است که به موجب آن بسیاری از روس‌ها با گرفتن پرتره پدران و پدربزرگ‌های خود که در این برد کشته شده بودند، در راهپیمایی این روز شرکت می‌کردند.

جایگاه هویت ملی در مراسم روز پیروزی

با روی‌کارآمدن پوتین در روسیه پسافروپاشی، احیای هویت ملی یکی از مهم‌ترین سیاست‌گذاری‌های او در این کشور است؛ از همین جهت همواره بر تاریخ روسیه از ابتدا تا امروز تأکید دارد و این موضوع را عامل مهمی در شکل‌گیری این مهم می‌داند. به نظر می‌رسد که ابتکارعمل حضور در راهپیمایی ۹ می به‌همراه عکس پدران و پدربزرگ‌ها نیز ریشه در همین رویکرد دارد؛ موضوعی که با سیاست‌گذاری دقیق در راستای احیای هویت سبب شده که راهپیمایی این روز کاملاً با محوریت مردمی برگزار شود و این تاریخ از تقویم، نقشی برد-برد برای دولت و ملت داشته باشد.

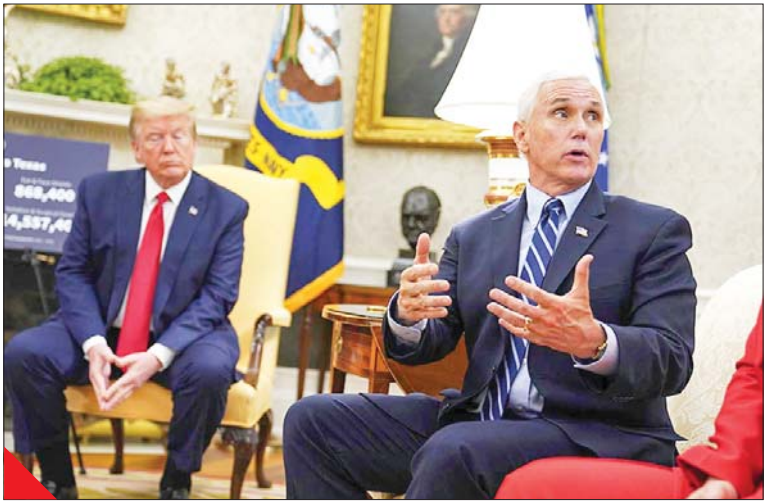
روز پیروزی زیر سایه کرونا

سرانجام هفتادوپنجمین سالگرد روز پیروزی در شرایط قرظینهی خانگی در روسیه برگزار شد، اگرچه پوتین با حضور بر جایگاه سرباز گمنام به این موضوع اشاره کرد که پس از کرونا جشن بزرگی برگزار خواهیم کرد. امسال به دلیل این ویروس ناخواسته، رژه باشکوه همه‌ساله به سان‌دیدن از یک گروهان کوچک در مقابل رئیس‌جمهور خلاصه شد. پس از مارش پیروزی و یک دقیقه سکوت، پوتین بر سرستون‌هایی که در امتداد دیوار کرملین قرار دارد و روی هر یک از آنها نام شهرهایی که موردحمله ارتش نازی قرار گرفته بود، نوشته شده است، گل اعطا کرد. در سرتاسر روسیه هنوز پیرمردهایی به چشم می‌خورند که حدود صد سال دارند و در جنگ حضور داشتند؛ افرادی که تعدادشان بسیار انگشت‌شمار است و هر سال با تشریفات ویژه‌ای در مراسم حضور داشتند. امسال آنها به بالکن‌های خانه خود دعوت شدند و یگانی از ارتش به احترام آنها از خیابان مارش نظامی نواخت. مردم روسیه هم که نمی‌توانستند به خیابان‌ها بیایند، از ابتدای صبح عکس پستردان و پدربزرگان خود را که در جنگ کشته شده بودند، در شبکه‌های مجازی منتشر و ساعت ۱۹ عصر به احترام کشته‌شده‌های جنگ بزرگ میهنی یک دقیقه سکوت کردند و نهایتاً ساعت ۲۲ به رسم روز پیروزی در ۷۵ساله‌گذشته، مسکو و شهرهای روسیه‌نویاربان شد و این‌بار با حضور مردم از بالکن خانه‌هایشان بود که با روشن‌کردن شمع در کنار پنجره‌ها و رقص نور گوشه‌های همراه خود، سرود پیروزی بخوانند. در این میان اما بسیاری گمان نمی‌کردند که روسیه انتخابات اصلاح قانون اساسی را به خاطر سلامت مردم در مقابل کرونا به تعویق بیندازد و شاید دشوارتر باور این موضوع بود که از برگزاری جشن هفتادوپنجمین سالگرد روز پیروزی چشم‌پوشد؛ موضوعی که نشان‌دهنده جایگاه سلامت مردم در میان سیاست‌گذاری‌های کرملین بود. در شماره‌های بعدی «در حوالی میدان سرخ» بیشتر به ابعاد گوناگون هویت ملی در جامعه و فرهنگ روسیه خواهم پرداخت.

جهان

معاون دونالد ترامپ ۲ انتخابات را پیش‌روی خود می‌بیند

در سودای ریاست‌جمهوری ایالات متحده

قبل از آن هرگز نتوانسته بود از بحران جنگ ویتنام خارج شود. همفری بارها تأکید کرد که در حلقه اصلی تصمیم‌گیرندگان درباره جنگ غیرقانونی ویتنام قرار نداشت. پس از آن هم در شرایطی که بوش در جریان مبارزات انتخاباتی درگیر رسوایی ایران- کنترا بود، اصرارهای همفری درباره عدم نقش‌آفرینی‌اش درباره توافق مخفیانه سلاح در برابر گروگان‌ها نتیجه‌ای نداشت و اعتبار سیاسی او کاملاً مخدوش شد.

جولن گولدشتاین، نویسنده کتاب «معاونت در کاخ سفید: از مندل یا باین»، می‌گوید: «آینده و اعتبار سیاسی معاون رئیس‌جمهور ارتباط نزدیکی با دوره حضور آنها در کاخ سفید دارد. در واقع یک معاون رئیس‌جمهور در ایالات متحده با دو مشکل اساسی روبه‌رو است. اول اینکه هر جقدر تلاش کنند، نمی‌تواند خود را جدا از اقدامات و تصمیم‌های رئیس‌جمهور که به او خدمت می‌کرد، نشان دهد و دوم اینکه بیرون‌آمدن از سایه و در مرکز توجه قرارگرفتن برای آنها بسیار دشوار است.

درباره پنس می‌توان گفت مسئولیتی که امروز به دلیل شیوع ویروس کرونا بر دوش او گذاشته شده، باعث می‌شود تا بیشتر دیده شود و بیش از گذشته در مرکز‌اگر باشد؛ اما واقعیتی را نمی‌توان نادیده گرفت. اگر پنس بخواهد در انتخابات سال ۲۰۲۴ نامزد شود، دیگر نمی‌تواند خود را از عملکرد این روزهای ترامپ جدا کند و مدعی شود در روزهایی که سوومدیریت ترامپ در بحران کرونا، فاجعه آفریده بود، من به شکلی مؤثر در حال اداره بحران با کمک فرمانداران بودم. عملکرد امروز ترامپ به

شرایطی باید پذیرفت که پذیرش چنین مسئولیتی از سوی مایک پنس به‌منابه خودکشی سیاسی او به شمار می‌رود. اگر ویروس کرونا در پاییز و در آستانه انتخابات ریاست‌جمهوری دوباره بازگردد و ترامپ با شکست در انتخابات تاوان عملکرد پرتنقاد خود در مقابله با این ویروس را بدهد، دیگر هیچ میزان وفاداری نمی‌تواند پنس را نجات دهد؛ چراکه او هم همراه ترامپ سقوط خواهد کرد.»

آینده سیاسی پنس به هفته‌ها و ماه‌های پیش‌رو وابسته است. اگر در ماه‌های آینده ویروس کرونا کنترل شود و اقتصاد ایالات متحده بتواند خود را از تبعات سنگین شیوع ویروس و اثرات آن بر تعطیلی اقتصاد جهانی نجات دهد و نشانه‌هایی از احیا و بهبود وضعیت اقتصادی بروز کند، ترامپ و پنس در انتخابات ماه نوامبر می‌توانند پیروزی دیگری را جشن بگیرند.

دوره دوم ریاست‌جمهوری ترامپ که ویروس کرونا سر‌نوشت آن را تعیین می‌کند، چهار سال دیگر به ترامپ فرصت می‌دهد تا سقوط اقتصادی ماه‌های اخیر را تا حدی جبران کند. در کنار ترامپ، پنس هم خواهد توانست توان خود را در مدیریت شرایط بحرانی و احیای اقتصادی ایالات متحده نشان دهد؛ همان‌طور که جورج بوش پدر توانست پس از دوشنبه سال ۱۹۸۷ و سقوط بازار سهام، خود را حتی برای یک دوره چهارساله به اتاق بیضی کاخ سفید برساند.

گولدشتاین که سابقه‌ای طولانی در بررسی عملکرد معاونان رؤسای جمهور ایالات متحده دارد، با اشاره به عملکرد مثبت پنس در کنفرانس‌های مطبوعاتی و در مقایسه با ترامپ می‌گوید: «پنس در ماه‌های اخیر عملکردی مثبت داشته و در صورت نامزدی در انتخابات ریاست‌جمهوری ۲۰۲۴ تلاش بسیاری خواهد کرد تا خود را از تصمیم‌ها و رفتارهای سؤال‌برانگیز این روزهای ترامپ دور کند؛ اما آن زمان هم بسیاری از جمهوری‌خواهان که در نتیجه عملکرد ضعیف ترامپ، کاخ سفید را احتمالاً تقدیم دموکرات‌ها کرده‌اند، برای تلافی این شکست احتمالی حتی اقدامات مثبت پنس را هم زیر سؤال خواهند برد.»

یکی از نقاط قوت مایک پنس این است که در برقراری ارتباط با افکار عمومی توانایی‌های بیشتری از ترامپ دارد و پیام‌های او اثرگذاری بیشتری دارند؛ اما واقعیت این است که این ویژگی تنها در کوتاه‌مدت کاربرد دارد و برای مخاطبان و افکار عمومی بسیار دشوار است که در بلندمدت و در چهار سال آینده، این نقطه قوت پنس را به خاطر بیاورند.

● **نخستین کام‌الکاطمی در کسوت نخست‌وزیری عراق**

عملکرد بهتری در مقایسه با ایتالیا و اسپانیا داشته است، این تلقی اکنون تغییر کرده چراکه بریتانیا بیشترین آمار تلفات ناشی از کووید ۱۹ را در مقایسه با هر کشور دیگری در اروپا داشته است. براساس این گزارش، هرچند وزیران بریتانیایی علاقه‌مند هستند به این موضوع اشاره کنند که نمی‌توان کشورها را با هم مقایسه کرد، اما به نظر می‌رسد افزایش آمار کشته‌شدگان در این کشور نظر افکار عمومی را درباره میزان مؤثربودن مدیریت بریتانیا تغییر داده است. نتایج اخیر نشان داده است که در مقایسه با دو هفته پیش، تعداد بیشتری از انگلیسی‌ها بر این باورند که عملکرد رهبران این کشور در مقایسه با کره جنوبی، ژاپن و استرالیا بدتر بوده است.

● **تجسم قهرمان ملی**

این در حالی است که هیچ‌یک از آنها به این موضوع توجه نکرده‌اند که بخشی از مشکلات کنونی آنها برای مقابله با همه‌گیری کرونا ناشی از خروج بریتانیا از بازار واحد اتحادیه اروپا بوده است و روند بازسازی بریتانیا پس از کرونا قطعاً بدون نیاز به سروکل‌زدن با بروکسل راحت‌تر خواهد بود. به طور خلاصه ما می‌دانیم که پارلمان این کشور در روزهای پیش‌رویش در سال ۲۰۲۰ بسیار جنجالی و داغ خواهد بود؛ بنابراین برخی از تحلیلگران در بریتانیا می‌گویند پس چه بهتر است که به جای نجات برخی وسایل‌مان از دل این آتش، پنکه‌ای در مقابل آن روشن کنیم که کامل بسوزد؛ چراکه می‌خواهیم پارلمان جدیدی بسازیم و به‌هرحال از همسایگان‌مان هم دل خوشی نداریم؛ البته این ضرورتاً دیدگاه جانسون نیست. او با رویکردی افراطی برای خروج از اتحادیه اروپا به میان آمد و این در واقع ترکیب سبک شخصی‌اش با ملی‌گرایی انگلیسی شد؛ در لباس آزادی‌خواهی بود. این پوشش بود که در کمپین‌های انتخاباتی به او کمک کرد؛ اما این رویکرد به‌عنوان برنامه‌ای برای مدیریت دولت محدودیت‌هایی دارد. متدهای این رویکرد کشور را فقیرتر خواهد کرد. این شکاف هنوز آسینبی به جانسون وارد نکرده است. او به تجربه آموخته است که سرزشتن هر چیزی در ارتباط با اروپا می‌تواند برای او دشمنان خارجی و حتی داخلی بترشد. او احتمالاً وسوسه خواهد شد تا مسئله اقتصادی برگزیت را در دل مسئله بزرگ‌تری که حالا کووید ۱۹ نام دارد، جای دهد.

محافظه‌کارانی که جانسون را به‌خوبی می‌شناسند، می‌گویند دغدغه اصلی او همواره جایگاه خودش در تاریخ بوده است و برای پاسخ‌گویی به این دغدغه او باید قهرمانانه عمل کند. سال گذشته این قهرمانی در جریان «رهاکردن بریتانیا از اتحادیه اروپا» خودش را نشان داد و اکنون در گرو مدیریت همه‌گیری کروناست. محاسبات نخست‌وزیر بریتانیا برای خروج از اتحادیه اروپا هرچه باشد، متمرکز بر این خواهد بود که کمترین آسیب به اسم و رسم او در تاریخ وارد کند. گزینه جانسون به او می‌گوید که به گذر زمان امیدوار باشد. او اگر به این نتیجه برسد که وضعیتش به‌عنوان یک قهرمان ملی، تا ماه دسامبر در گرو همکاری با اروپاست، هیچ بعید نیست که این بار او از مواضعش عقب نشیند؛ اما نباید این را نظرسنجی که به سفارش روزنامه اثربرور انجام شده، نشان می‌دهد درحالی‌که تا همین دو هفته پیش بیشتر مردم فکر می‌کردند بریتانیا

خبر

● **نخستین کام‌الکاطمی در کسوت نخست‌وزیری عراق**

● **آزادی تمام معترضان در بند**

● مصطفی الکاطمی، نخست‌وزیر جدید عراق، در نخستین گام برای سروسامان‌دادن به اوضاع بی‌ثبات عراق وعده داد که تمامی بازداشت‌شدگان به غیر از آنهایی که در قتل‌ها دست داشته‌اند، آزاد خواهند شد. اما این تمام تلاش او نبود. کاظمی در ادامه همچنین قول داد به خانواده کشته‌شدگان اعتراضات سال گذشته غرامت پرداخت شود.

به گزارش روتترز، هیئت دولت عراق همچنین تصمیم گرفت تا کمیته قانونی حقیقت‌یابی برای بررسی وقایع ماه‌های اخیر در عراق تشکیل دهد تا افرادی که در کشتار مردم دست داشتند، شناسایی و مجازات شوند. اعتراضات عراق از اکتبر ۲۰۱۹ آغاز شد و تا چند ماه ادامه داشت. بر اساس گزارش رسانه‌ها، در جریان این اعتراضات دست‌کم پنج هزار و ۵۰۰ نفر کشته شدند.

مصطفی الکاطمی هفته گذشته پس از اینکه چندین‌مرتبه تشکیل دولت در عراق ناممکن شد و به تأخیر افتاد، سرانجام توانست برای ۱۵ عضو هیئت وزیران از پارلمان عراق رأی اعتماد بگیرد. نخست‌وزیر جدید عراق که خواهان بازگشت آرامش به کشورش است، پس از تشکیل اولین جلسه کابینه خود همچنین خبر داد در نشست هیئت دولت تصمیم گرفتیم که یک ستاد بحران برای انجام گفت‌وگو با طرف آمریکایی تشکیل دهیم. بر اساس اعلام نخست‌وزیر عراق، این ستاد با طرف‌های آمریکایی درباره بازنگری توافق راهبردی میان واشنگتن- بغداد در راستای حفاظت از وحدت و حاکمیت کشور عراق گفت‌وگو خواهد کرد. پیش‌تر نیز الکاطمی در دیدار با «متیو تولر»، سفیر آمریکا، تأکید کرده بود که کشورش عرصه‌ای برای تسویه‌حساب و حمله به کشورهای دوست و همسایه نخواهد بود.

طبق گزارش‌ها، کابینه الکاطمی در اولین جلسه خود برگزاری انتخابات زودهنگام و اصلاح قانون احزاب را بررسی کرده و تصمیم گرفت برای مقابله با بحران قیمت نفت در عراق وام بگیرد. در پی بحران شیوع ویروس کرونا، قیمت نفت تا حدود ۵۰ درصد کاهش یافت و این امر عراق را که ۹۵ درصد هزینه‌های خود را از درآمدهای نفتی تأمین می‌کرد، به دردرسر انداخت.

● **ازسزگیری اعتراضات**

اما آن‌گونه که به نظر می‌رسد، او راه دشواری برای آرام‌کردن عراق‌ها دارد؛ چراکه شهرهای جنوبی عراق از شنبه‌شب شاهد اعتراضات علیه فساد و اوضاع نامناسب معیشتی در این کشور بود و معترضان خشکمیمن برخی راه‌ها را بستند. این اعتراضات در استان‌های کربلا، بصره، واسط، بابل و برخی نقاط دیگر عراق به وقوع پیوسته که همچنان ادامه دارد. گفته می‌شود معترضان به وضع موجود و سیستم سیاسی کشور اعتراض دارند. برخی معترضان نیز بقای «فدائیساد و زدوها» در قدرت و عدم مجازات فاسدان و ادامه اوضاع معیشتی نامناسب در این کشور را محکوم کردند. همچنین اخباری از بسته‌شدن مسیر دیوانیه- نجف منتشر شده است.

اذعان مقام چینی به ضعف‌های نظام بهداشتی

● یک مقام ارشد چینی به رسانه‌های این کشور گفته است که همه‌گیری ویروس کرونا «آزمون بزرگی است که ضعف‌های نظام بهداشت عمومی چین را آشکار کرده. به گزارش بی‌بی‌سی، اظهارات لی بین، مدیر کمیسیون ملی بهداشت چین، ادعائی نادر است که در پی انتقاد شدید خارجی از واکنش اولیه چین صورت می‌گیرد. او می‌گوید این کشور اکنون تدابیر پیشگیری از بیماری، نظام بهداشت عمومی و جمع‌آوری داده‌ها را تقویت خواهد کرد. لسی به خبرنگاران گفت که ایس همه‌گیری چالشی جدی برای حکومت‌داری در چین بود و «حلقه‌های شکننده در زمینه چگونگی رسیدگی به اپیدمی‌های بزرگ و نظام بهداشت عمومی» را آشکار کرد. چین متهم شده است که در واکنش نشان‌دادن به نشانه‌های اولیه شیوع ویروس در شهر ووهان، کانون اولیه انتشار، با تأخیر عمل کرده و از به صدا درآوردن زنگ خطر برای جامعه بین‌المللی ناکام مانده. اتحادیه اروپا در گزارشی در ماه آوریل چین را به انتشار اطلاعات گمراه‌کننده درباره این بحران متهم کرد. بر اساس داده‌هایی که دانشگاه جانز هاپکینز آمریکا تهیه کرده، چین در زمان مقام مرگ چهار هزار و ۶۳۷ نفر و ابتلای ۸۴ هزار نفر را در اثر ویروس کرونا ثبت کرده است. در سطح جهان بیش از ۲۷۵ هزار نفر جان خود را از دست داده‌اند و شمار کل مبتلایان نزدیک به چهار میلیون نفر است. چین با انتقادهای شدید داخلی و خارجی در مورد نحوه برخورد اولیه با این ویروس روبه‌رو بوده است. چندین مقام استانی و محلی وابسته به حزب حاکم کمونیست اخراج شده‌اند. اما هیچ‌یک از اعضای ارشد حزب مجازات نشده است. این در حالی است که پکن به درخواست‌ها برای کاهش سانسور و کنترل رسانه‌ها واکنشی نشان نداده است.